

Hyvinvointilautakunta

AIKA 17.08.2022 klo 18:00 - 19:34

PAIKKA Muhoksen yläkoulu

KÄSITELLYT ASIAT

Pykälät:		Sivu
93	ASIOIDEN KÄSITTELYJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN JA LÄSNÄOLO- JA PUHEOIKEUDEN MYÖNTÄMINEN 17.8.2022 KOKOUKSEEN	186
94	TARVESELVITYKSEN ALOITTAMINEN VARHAISKASVATUKSEN TILARATKAISUISTA	187
95	TOIMIALAJOHTAJAN INFO	189
96	OULUJOKI-OPISTON LUKUVUOSISUUNNITELMA VUODELLE 2022-2023	190
97	OULUJOKI-OPISTON NEUVOTTELUKUNNAN JÄSENEEN NIMEÄMINEN	191
98	LAITASAAREN KOULUN TOIMINNASTA VASTAAVAN REHTORIN NIMEÄMINEN	193
99	TALOUSARVION TOTEUMA 30.6.2022 / HYVINVOINTIPALVELUT	194
100	TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT	195
101	MUUT ASIAT	196

Hyvinvointilautakunta

AIKA 17.08.2022 klo 18:00 - 19:34

PAIKKA Muhoksen yläkoulu

LÄSNÄOLLEET:

JÄSENET	Rauhio Ville Pohjola-Malmberg Jaana Ervasti Tapani Huusko Hanne Kaukola Siiri Pitkänen Tuomo Suomela Eero	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen
POISSA	Rämet Jussi Pirnes Harri	kunnanjohtaja vapaa-aikajaoston pj.
MUU	Manelius Aimo Markkanen Jarmo Valta Juha Heinonen Kirsi Vartiainen Anu	kunnanhallituksen pj kunnanhallituksen edustaja toimialajohtaja pöytäkirjanpitäjä varhaiskasvatusjohtaja

poistui klo 18:36/§ 94

LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS PÄÄTÖS: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

ASIAT 93 - 101 §:t

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS- PÄÄTÖS: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Siiri Kaukola ja Tuomo Pitkänen.
TUSTAPA

PÖYTÄKIRJAN ALLE- KIRJOITUS JA VAR- MENNUS | Puheenjohtaja Pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Ville Rauhio Kirsi Heinonen
Tarkastusaika Muhos
AllekirjoituksetPÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄPITO Siiri Kaukola Tuomo Pitkänen
Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävillä Muhoksen kunnan verkkosivuilla 25.8.2022

toimistonhoitaja Kirsi Heinonen

ASIOIDEN KÄSITTELYJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN JA LÄSNÄOLO- JA PUHEOIKEUDEN MYÖNTÄMINEN 17.8.2022 KOKOUKSEEN

Hyvinvointilautakunta 17.08.2022 § 93

KÄSITTELY: Puheenjohtaja esitti, että lisäasiana esityslistalle otetaan asia Tarveselvityksen aloittaminen varhaiskasvatuksen tilaratkaisuista ja että se käsitellään ensimmäisenä asiana ennen varsinaisella esityslistalla olevien asioiden käsittelyä.

Kokoukseen on kutsuttu paikalle varhaiskasvatusjohtaja Anu Vartiainen selostamaan osaltaan lisäasiaa.

Lisäksi puheenjohtaja esitti, että hyvinvointilautakunta myöntää 17.8.2022 kokoukseen läsnäolo- ja puheoikeuden varhaiskasvatusjohtaja Anu Vartiaiselle.

PÄÄTÖS: Hyvinvointilautakunta hyväksyi puheenjohtajan esitykset yksimielisesti.

TARVESELVITYKSEN ALOITTAMINEN VARHAISKASVATUKSEN TILARATKAISUISTA

Hyvinvointilautakunta 17.08.2022 § 94

varhaiskasvatusjohtaja Anu Vartiainen (puhelin 044 4970 115):

Varhaiskasvatuspalveluiden tilatarveselvitys tarpeen taustalla on ensi sijaisesti nykyisten päiväkotitilojen riittämättömyys. Lisäksi Muhoksen kunnan eri alueille on kaavailtu täydennysrakentamista, joten päivähoitopaikkojen tarve kasvaa lähitulevaisuudessa. Tarkasteltavaksi alueeksi selvityksessä tulee koko kunnan varhaiskasvatuksen tilaratkaisut.

Selvitystyön pohjalta laaditaan tarveselvitysraportti, jonka tulee sisältää vähintään hanketta koskevat seuraavat tiedot perusteluineen:

1. Hankkeen nimi

2. Tilatarve

- Tilatarpeen tulee perustua väestönkasvuun, muuttuneisiin olosuhteisiin, uusiin palvelutarpeisiin tai toimintatapoihin. Tilatarpeen pohjana on hallintokunnan näkemys toiminnan tulevasta kehityksestä (määrä ja laatu), toiminnalle asetettavista laatuavoitteista ja keinoista niiden saavuttamiseksi.

3. Hankkeen toteuttamiseen liittyvät tiedot

- hankkeen laajuus ja sijaintitiedot
- karkea arvio investointikustannuksista ja niiden ajoittumisesta sekä rahoitukseen liittyvät näkökohdat, valtionavustukset ym.
- vaikutukset käyttötalouteen

Varhaiskasvatuksen nykyisten toimitilojen riittämättömyydestä ja varhaiskasvatuspaikkojen lisääntyneestä tarpeesta sekä vinoutuneesta varhaiskasvatus paikkojen jakautumisesta päiväkotihoidon ja perhepäivähoidon välillä johtuen varhaiskasvatuspalvelut tarvitsevat lisää toimitiloja.

Varhaiskasvatuspalveluiden asiakas näkökulma huomioiden päiväkotipaikkoja tulee lisätä alle 3-vuotiaille. Tällä hetkellä päiväkodeissa ei ole alle 3-vuotiaille lapsille riittävästi päiväkotipaikkoja. Muhos 2025 strategian tavoitteet ohjaavat Muhosta merkittävän väestönkasvun uralle. Samalla strategiassa myös korostetaan lasten hyvinvointia ja kunnan vetovoimaisuutta lapsiperheitten asuinpaikkana.

Varhaiskasvatuslain (2016) ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, terveyttä ja hyvinvointia. Laki edellyttää, että varhaiskasvatuksen järjestäjän täytyy tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista.

Varhaiskasvatuslaki edellyttää, että lapsen oppimisympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottaen. Varhaiskasvatuksen järjestäjän täytyy toteuttaa lapsen leikkiin, liik-

kumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset. Palvelun järjestäjän on varmistettava kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö. Toiminnallisessa suunnittelussa on huomioitava myös henkilökunnan ergonominen työympäristö.

VARHAISKASVATUSJOHTAJAN EHDOTUS: Hyvinvointilautakunta hyväksyy tarveselvityksen aloittamisen varhaiskasvatuksen tilaratkaisuista.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Hyvinvointilautakunta hyväksyy varhaiskasvatusjohtajan ehdotuksen.

KÄSITTELY: Varhaiskasvatusjohtaja Anu Vartiainen selosti asiaa.

Vastattuaan lautakunnan kysymyksiin varhaiskasvatusjohtaja Anu Vartiainen poistui kokouksesta klo 18.36.

PÄÄTÖS: Hyvinvointilautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.

TOIMIALAJOHTAJAN INFO

Hyvinvointilautakunta 17.08.2022 § 95

toimialajohtaja Juha Valta (puhelin 044 4970 400):

Toimialajohtaja esittelee kokouksessa lautakunnalle ajankohtaisia asioita.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Hyvinvointilautakunta merkitsee infossa käsitellyt asiat tietoonsa saatetuiksi.

KÄSITTELY: Toimialajohtaja Juha Valta otti infossaan esille seuraavat asiat:

1. Nuorisotoiminta

4H-yhdistys on järjestänyt kesä-heinäkuussa nuorille perjantai-iltaisin toimintaa Nuokkarilla.

2. Nuorisotyön yhteishanke

Muhoksen kunta on Utajärven ja Vaalan kunnan sekä Nuorten Ystävät ry:n kanssa osallistumassa yhteistyöhankkeeseen, jonka tavoitteena on alueellisen perusnuorisotyön toimintamallin kehittäminen hankekuntien alueilla. Hankkeeseen haetaan avustusta Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kautta ja Nuorten Ystävät ry hallinnoi hanketta.

3. Talousarvion 2022 muutos

Valtuusto on 30.5.2022 § 27 tehnyt päätöksen, jossa teknisenä korjauksena korjataan poistojen kirjausta talousarviossa. Korjaus vaikuttaa sekä teknisten palveluiden osalta vähentävänä että hyvinvointipalveluiden osalta lisäävänä talousarvion kohtaan poistot 76 932 €.

4. Esitys koulukuljetusetuudesta

Koulutoimistoon on tullut esitys hyvinvointilautakunnalle koulumatkaetuuden myöntämisestä talviaikana Lakkapään alueen 5-9 luokan oppilaille. Esitys tuodaan hyvinvointilautakuntaan käsiteltäväksi asiana syksyn aikana.

5. Kuntaorganisaation uudistus

Kunnanhallituksen ma 22.8.2022 kokouksessa on käsiteltävänä asiana kuntaorganisaation 2023 luonnoksen esittely.

PÄÄTÖS: Hyvinvointilautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.

OULUJOKI-OPISTON LUKUVUOSISUUNNITELMA VUODELLE 2022-2023

267/4.40.406/2022

Hyvinvointilautakunta 17.08.2022 § 96

Oulujoki-Opiston rehtori Minna Kärkkäinen (puhelin 044 4970 010):

Oulujoki-Opisto antaa opetusta Muhoksen ja Utajärven kuntien alueella. Opistolle tehdään lukuvuosittain opetussuunnitelma. Opiston opintotarjonnan kuvaukset on esitelty painetussa opinto-oppaassa, jonka voi hakea Muhoksen ja Utajärven kirjastoista, kunnanviraston asiointipisteistä ja opiston toimistoista 4.8. 2022 alkaen. Opinto-opas on luettavissa myös verkkosivuilla. Mahdollista uusista kursseista ja yleisöluennoista (jotka eivät näy opinto-oppaassa) ilmoitetaan opiston kotisivuilla, paikallislehdissä ja sosiaalisessa mediassa.

Muhoksen kunnan voimassa olevan hallintosäännön 40 §:n kohdan 25. mukaan lautakunta vahvistaa vuosittain Oulujoki-Opiston suunnitelman.

Lisäselvityksenä opinto-opas lukuvuodelle 2022-2023:

[Oulujoki-Opiston opinto-opas 2022-2023](#)

OULUJOKI-OPISTON REHTORIN EHDOTUS: Hyvinvointilautakunta vahvistaa liitteen mukaisen Oulujoki-Opiston lukuvuosisuunnitelman vuodelle 2022-2023.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Hyvinvointilautakunta hyväksyy Oulujoki-Opiston rehtorin ehdotuksen.

KÄSITTELY: Toimialajohtaja selosti asiaa.

PÄÄTÖS: Hyvinvointilautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite1

OULUJOKI-OPISTON OPINTO-OPAS LUKUVUODELLE
2022-2023

OULUJOKI-OPISTON NEUVOTTELUKUNNAN JÄSENEEN NIMEÄMINEN

Hyvinvointilautakunta 17.08.2022 § 97

toimialajohtaja Juha Valta (puhelin 044 4970 400):

Muhoksen kunnan voimassa olevan hallintosäännön 54 § mukaan Oulujoki-Opiston neuvottelukunnassa on 1.6.2017 lukien viisi (5) jäsentä. Muhoksen kunnanhallitus nimeää kolme (3) jäsentä kuultuaan hyvinvointilautakuntaa ja Utajärven kunnanhallitus kaksi (2) jäsentä.

Neuvottelukunta antaa lausuntoja ja tekee esityksiä hyvinvointilautakunnalle opiston rehtorin esityksestä opiston toimintasuunnitelmasta, talousarviosta ja muista opiston toiminnan kannalta merkittävistä asioista. Neuvottelukunnan jäsenistä Muhos valitsee puheenjohtajan ja Utajärvi varapuheenjohtajan.

Kunnanhallitus on 14.9.2021/341 § nimennyt hyvinvointilautakunnan esityksestä Muhoksen kunnan edustajiksi Oulujoki-Opiston neuvottelukuntaan:

- jäsen Ville Rauhio, henkilökohtainen varajäsen Teemu Mustonen
- jäsen Anu Mustonen, henkilökohtainen varajäsen Jussi Tuusa
- jäsen Hanne Huusko, henkilökohtainen varajäsen Jaana Pohjola-Malmberg

Kunnanhallitus on myöntänyt 20.6.2022 § 186 Anu Mustoselle eron Oulujoki-Opiston neuvottelukunnan jäsenyydestä 31.5.2022 lukien ja pyytänyt hyvinvointilautakuntaa tekemään esityksen uudesta valittavasta jäsenestä.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Hyvinvointilautakunta esittää täydennysvaalina kunnanhallitukselle Anu Mustosen tilalle valittavan jäsenen Oulujoki-Opiston neuvottelukuntaan.

KÄSITTELY: Asian käsittelyn aikana Eero Suomela esitti, että jäseneksi esitetään Harri Pirnestä. Puheenjohtaja Ville Rauhio kannatti Suomelan esitystä.

Tapani Ervasti esitti, että jäseneksi esitetään Jaana Pohjola-Malmbergia. Tuomo Pitkänen kannatti Ervasti esitystä.

Keskustelun asiasta päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty kaksi kannatettua esitystä kunnanhallitukselle esitettävästä jäsenestä, joten asiasta on äänestettävä.

Äänestystavaksi puheenjohtaja esitti kädennostoäänestystä, jonka lautakunta hyväksyi.

Suoritetussa kädennostoäänestyksessä Suomelan esitys esitettävästä jäsenestä sai 2 ääntä (Ville Rauhio ja Eero Suomela) ja Ervastin esitys esitettävästä jäsenestä 4 ääntä (Hanne Huusko, Siiri Kaukola, Tuomo Pitkänen ja Tapani Ervasti). Jaana Pohjola-Malmberg pidättäytyi äänestämästä.

Puheenjohtaja totesi äänestystuloksen Suomelan esitys kaksi ääntä, Ervastin

äänestys neljä ääntä ja yksi jäsen pidättäytyi äänestämästä. Lautakunta on hyväksynyt Tapani Ervastian esityksen esitettävästä jäsenestä.

PÄÄTÖS: Hyvinvointilautakunta päätti esittää täydennysvaalina kunnanhallitukselle Oulujoki-Opiston neuvottelukuntaan jäseneksi Jaana Pohjola-Malmbergia.

LAITASAAREN KOULUN TOIMINNASTA VASTAAVAN REHTORIN NIMEÄMINEN

268/4.40.400/2022

Hyvinvointilautakunta 17.08.2022 § 98

päävastuualueen johtaja Juha Valta (puhelin 044-4970 400):

Perusopetuslain 37 §:n mukaan jokaisella koululla, jossa järjestetään laissa tarkoitettua opetusta, tulee olla toiminnasta vastaava rehtori.

Muhoksen kunnan voimassa olevan hallintosäännön 40 §:n 8. kohdan mukaan hyvinvointilautakunnan erityiseen ratkaisovaltaan kuuluu "Koulun toiminnasta vastaavan rehtorin tehtävien hoitoa koskevan määräyksen antaminen opettajalle tai tehtävän poisottaminen sekä apulais-/vararehtorin määrääminen tai tehtävän poisottaminen opettajalta."

Hyvinvointijohtaja Juha Valta on 16.3.2022 1 § myöntänyt eron 1.8.2022 alkaen Jorma Aholle Muhoksen kunnan luokanopettajan virasta nro 23. Jorma Aho on ollut Laitasaaren koulun toiminnasta vastaava rehtori.

Hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja on 21.6.2022 § 28 määrännyt Saara-Kaisa Alatalon Laitasaaren koulun toiminnasta vastaavaksi rehtoriksi 1.8 alkaen hyvinvointilautakunnan seuraavaan kokoukseen asti.

Laitasaaren koulun opettajakunta on kokouksessaan 9.8.2022 esittänyt Laitasaaren koulun toiminnasta vastaavaksi rehtoriksi Petri Ilvesluotoa.

Petri Ilvesluoto on 10.8.2022 allekirjoitetulla kirjeellä antanut suostumuksensa Laitasaaren koulun toiminnasta vastaavan rehtorin tehtävään.

Petri Ilvesluoto allekirjoittama suostumus on nähtävillä hyvinvointilautakunnan kokouksessa.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Hyvinvointilautakunta määrää Laitasaaren koulun toiminnasta vastaavaksi rehtoriksi 18.8.2022 alkaen luokanopettaja Petri Ilvesluodon.

KÄSITTELY: Toimialajohtaja selosti asiaa.

PÄÄTÖS: Hyvinvointilautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.

TALOUSARVION TOTEUMA 30.6.2022 / HYVINVOINTIPALVELUT

201/2.20.202/2022

Hyvinvointilautakunta 17.08.2022 § 99

toimialajohtaja Juha Valta (puhelin 044 4970 400):

Hyvinvointilautakunnan jäsenille on jaettu esityslistan oheismateriaalina kunnan kirjanpidosta tilanteen 30.6.2022 mukaan otetut hyvinvointipalveluiden talouden tulosteet.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Hyvinvointilautakunta merkitsee tietoonsa hyvinvointipalveluiden talouden seurantatiedon 30.6.2022.

KÄSITTELY: Toimialajohtaja selosti asiaa.

PÄÄTÖS: Hyvinvointilautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.

TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT

Hyvinvointilautakunta 17.08.2022 § 100

toimialajohtaja Juha Valta (puhelin 044 4970 400):

Hyvinvointilautakunnalle tiedoksi saatetaan seuraavat asiakirjat:

1. Valtuuston 30.5.2022 päätökset:

- § 27 Talousarviomuutos 2022 / Tekninen korjaus / poistot
- § 30 Esi- ja perusopetuksen tuntikehys lukuvuonna 2022-2023
- § 31 Erityisopetuksen tuntikehys lukuvuonna 2022-2023
- § 32 Valtionavustuksen hakeminen koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi esi- ja perusopetuksessa
- § 33 Valtionavustuksen hakeminen koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi varhaiskasvatuksessa 2022
- § 34 Koululaisten iltapäivätoiminta lukuvuonna 2022-2023
- § 35 Talousarvio 2022 lisämääräraha / Avoimen varhaiskasvatustoiminnan ja perhepäivähoidon varahoidon järjestäminen toimikaudella 2022-2023
- § 37 Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2020 - kunnanhallituksen lausunto valtuustolle

2. Valtuuston 27.6.2022 päätökset:

- § 43 Vuoden 2021 tilinpäätös ja toimintakertomus
- § 44 Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2021
- § 46 Osavuosikatsaus tammi-huhtikuu 2022
- § 51 Valtuustoaloite 22.2.2021, Jurvanen: Ikäihmisten digitaito-koulutus

Hyvinvointilautakunnan mahdollista otto-oikeuden käyttöä varten on viranhaltijapäätökset lähetetty viikoittain tiedoksi lautakunnan jäsenille.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksiantetut asiakirjat tietoonsa saatetuiksi. Hyvinvointilautakunta päättää, ettei se käytä, niiltä osin kuin se on mahdollista, viranhaltijapäätösten kohdalla kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta.

PÄÄTÖS: Hyvinvointilautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.

MUUT ASIAT

Hyvinvointilautakunta 17.08.2022 § 101

toimialajohtaja Juha Valta (puhelin 044 4970 400):

KÄSITTELY: Asiakohdassa otettiin esille seuraavat asiat:

1. Liikuntapaikkojen työntekijöiden tilanne ja rekrytointi.
 2. Yläkoulun leirikoulut ja luokkaretket.
 3. Liikuntapaikkojen varaaminen ja varausjärjestelmät.
 4. Jäähallin vuorojen markkinointi.
 5. Perhepäivähoitajien Koivulehdon päiväkodin salivuorot.
 6. Seuraavat hyvinvointilautakunnan kokoukset 7.9. ja 12.10.2022.
-

OIKAISUVAATIMUSOHJE/VALITUSOSOITUS:

Hyvinvointilautakunta 17.8.2022

OIKAISUVAATIMUSOHJE JA VALITUSOSOITUS

Päätökseen, mikäli se ei ole luonteeltaan yksinomaan valmistelua tai täytäntöönpanemista, on oikeutettu hakemaan muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Muutoksenhakukielto ja sen peruste

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

§:t 93-95, 97, 99, 100 - 101

Muu peruste, mikä
§:t

Oikaisuvaatimuksena muutosta haetaan kunnanhallitukselta. Oikaisuvaatimus tehdään kirjallisena, siitä on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Lautakunnan osoite on: Muhoksen hyvinvointilautakunta, PL 39, 91501 MUHOS.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Valituksena (kunnallisvalitus tai hallintovalitus) muutosta haetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksena vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista, ellei erityislainsäädännöstä muuta johdu.

Muutosta haetaan kirjallisella valituksella (valituskirja). Valituskirjassa on ilmoitettava:

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon muutosta haetaan
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perustelut

Valituskirja on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusohje liitetään pöytäkirjanotteeseen.
